

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง การเข้าร่วมกิจกรรม เสริมหลักสูตร วิชาภาษาไทย กับผลสัมฤทธิ์ในการ เรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตการศึกษา 5 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังต่อไปนี้

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม เสริมหลักสูตร

1. ความหมายของกิจกรรม เสริมหลักสูตร
2. ความจำเป็นในการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร
3. วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร
4. หลักในการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร
5. ประเภทของกิจกรรม เสริมหลักสูตร
6. การประเมินผลการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร
7. ประโยชน์ของการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ
2. งานวิจัยต่างประเทศ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม เสริมหลักสูตร

ความหมายของกิจกรรม เสริมหลักสูตร

กิจกรรม เสริมหลักสูตร เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นนอกชั้นเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ และก่อให้เกิดประสบการณ์ตรงกับนักเรียน ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์คือตัวนักเรียน ในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมความรู้ เพิ่มพูนทักษะการใช้ภาษา หรือก่อให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน รวมทั้งมีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

จันทร์ ชุ่มเมืองปัก (2508: 20) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ว่า "กิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นกิจกรรมที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการแห่งการเรียนการสอนที่มีความสำคัญทำให้ประสบการณ์ชีวิตประจำวันของผู้เรียนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น"

ประภาพรพรณ สุวรรณสุข (2523: 40) ให้ความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยสรุปว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นนอกเหนือกิจกรรมในหลักสูตร จัดขึ้น ส่งเสริมการเรียนการสอนในหลักสูตร ให้ผู้เรียนเจริญงอกงามทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคน เข้าร่วมตามความสมัครใจ ไม่มีการบังคับ

โรเบิร์ต ดับบลิว เฟรดเดอริก (Robert W. Frederick 1950: 3) ให้ความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ว่า "กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นโดยที่นักเรียนสมัครใจที่จะเข้าร่วมดำเนินการเอง โดยที่คณาจารย์เห็นชอบและให้การสนับสนุน ไม่มีการให้หน่วยกิตหรือคะแนนใด ๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนเลื่อนชั้น หรือสำเร็จการศึกษา"

เจมส์ อี ฟราเซียร์ (James E. Frasier 1965: 211-212) ให้ความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ว่า

. . . กิจกรรมเสริมหลักสูตรคือ กิจกรรมใด ๆ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ไม่มีหน่วยกิต ซึ่งมีผลให้นักเรียนสำเร็จการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในปัจจุบันมักจะสนับสนุนให้มีกิจกรรมนี้ขึ้น โดยถือว่าโปรแกรมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรขึ้นนั้นควรจะได้มีอาจารย์ที่มีความสามารถเป็นผู้ให้คำปรึกษา ทั้งนี้เพื่อที่จะช่วยให้กิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินไปด้วยดี และเน้นประโยชน์ทางการศึกษาเป็นสำคัญ

สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรหม (2523: 196) ให้ความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทยว่า "... กิจกรรมภาษาไทยที่จัดขึ้นนอกเวลาเรียน เพื่อช่วยเสริมการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้ดีขึ้น เป็นกิจกรรมที่ไม่มีหน่วยกิต ไม่มีคะแนน แต่ผู้เรียนจะเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ ไม่มีการบังคับ ..."

จากคำจำกัดความต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย หมายถึง การจัดกิจกรรมภาษาไทยขึ้นนอกเวลาเรียน เพื่อให้เกิดประสบการณ์ที่ดีแก่นักเรียน และช่วยเสริมการเรียนการสอนในหลักสูตรให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เป็นการสนองความต้องการทางสติปัญญา อารมณ์ สังคม ของผู้เรียน

ความจำเป็นในการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร

กิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้มีโอกาสร่วมทำกิจกรรมในเวลาเรียน เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ตรงจากบทเรียน แต่การที่จะเสริมสร้างประสบการณ์ตรงในด้านต่าง ๆ นอกเหนือไปจากตำราเรียน ให้เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน โรงเรียนจึงจำเป็นต้องให้มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรขึ้น เพื่อพัฒนาการด้านต่าง ๆ ในตัวนักเรียน และเป็นการเสริมการเรียนการสอนในบทเรียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ดังที่ นพพร พานิชสุข (2524: 12-28) ได้กล่าวไว้ว่า "กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จัดขึ้นในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาเป็นส่วนหนึ่งที่จะมีส่วนช่วยในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนสร้างประสบการณ์ตรงในด้านต่าง ๆ ที่นอกเหนือไปจากตำราเรียน"

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทยก็มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะนักเรียนจะได้มีโอกาสฝึกฝนทักษะทางภาษา นอกเหนือไปจากการเรียนการสอนภาษาไทยในห้องเรียน ดังที่ สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรหม (2523: 169) กล่าวถึงความจำเป็นที่จะต้องจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย ไว้ว่า

. . . การเรียนการสอนภาษาไทยในห้องเรียนนั้น แม้ว่าจะมีนวัตกรรมทางด้านการสอนเกิดขึ้นมาก สภาพการสอนก็ยังคงเน้นด้านเนื้อหาวิชาเป็นสำคัญ การฝึกฝนทางภาษาอย่างจริงจังจึงยังทำไม่ได้ เคมีที่นัก ประสิทธิภาพทางการใช้ภาษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจึงยังไม่ได้เท่าที่ควร การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทยจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะนักเรียนจะได้มีโอกาสเรียนรู้ภาษาไทย ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ได้ลงมือทำกิจกรรม และฝึกฝนทักษะทางภาษาคด้วยตนเองตามความสมัครใจ ไม่มีผู้ใดบังคับ การร่วมกิจกรรมทางด้านวิชาภาษาไทยจะทำให้นักเรียนเกิดความสุขสนานเพลิดเพลิน และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาไทย . . .

วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความสำคัญมาก เพราะเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงศึกษาธิการ (2524: 1) จึงได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้มีระเบียบวินัย
2. เพื่อให้มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
3. เพื่อให้เกิดความเข้าใจและเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี

พระมหากษัตริย์เป็นประมุข

4. เพื่อให้มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ภายในขอบเขตของกฎหมาย
5. เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งในคุณค่า คำรงไว้และส่งเสริมเอกลักษณ์วัฒนธรรมอันดีงาม

ของชาติไทย

6. เพื่อให้เกิดความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะ
7. เพื่อส่งเสริมทักษะ ความถนัด และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
8. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจ และให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็น

ประโยชน์

9. เพื่อให้รู้จักบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและสร้างเสริมความมั่นคงของชาติ
10. เพื่อให้เป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงาม
11. เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของการจัดการศึกษา

แฮร์รี ซี แมคคาวน์ (Harry C. Mckown 1952: 4) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจและปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
2. เพื่อฝึกฝนให้นักเรียนรู้จักการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย
3. เพื่อเป็นการสำรวจและพัฒนาความสนใจและความถนัดของแต่ละบุคคล
4. เพื่อเป็นการเร้าและสร้างเสริมความสนใจแก่นักเรียน
5. เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนรักสถานศึกษาและมีขวัญดี

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทยก็มีวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกันกับวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรทั่วไป ดังที่ สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรชัย (2523: 201-202) กล่าวไว้สรุปได้ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ และทักษะทางภาษาไทยดีขึ้น

2. เพื่อสร้างความสนใจของนักเรียน และจัดสภาพการณ์ตลอดจนสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนได้ค้นพบความถนัด และความสามารถพิเศษทางภาษาของตนเอง เพื่อจะได้พัฒนาความสามารถ และทักษะนั้น ๆ ให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

3. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกฝน ศึกษาหาความรู้ และแสดงความสามารถพิเศษทางภาษา ให้เป็นที่ประจักษ์แก่บุคคลอื่น และตนเองให้มากที่สุด เท่าที่จะมากได้

4. เพื่อส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย และฝึกความเป็นพลเมืองดีของชาติ ด้วยการส่งเสริมทักษะต่าง ๆ เช่น ทักษะในการเป็นผู้นำ ผู้ตาม การทำงานร่วมกัน การตัดสินใจ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

5. เพื่อให้นักเรียนรู้จักนำตนเอง มีวินัย รู้จักบังคับตนเองอยู่ และร่วมทำงานกับบุคคลอื่นอย่างมีความสุข

6. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีอิสระเสรี จัดทำกิจกรรมทางภาษาค่าง ๆ ที่ตนสนใจ เกิดความสนุกสนาน สราญใจ และเพลิดเพลินในงานที่ทำขึ้น

7. เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ง่ายแบบเป็นกันเอง มีพิธีการน้อยที่สุด แต่นักเรียนจะเกิดการเรียนรู้ และได้ประสบการณ์ทางภาษาเป็นอย่างมาก

8. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพ รู้จักรับผิดชอบ เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น ใช้ภาษาที่เหมาะสม และวางตนในสังคมได้ดี

9. เพื่อช่วยให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ช่วยให้บริการลุล่วงวัตถุประสงค์ของการเรียนภาษาอย่างแท้จริง

10. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ทักษะทางภาษาเป็น เครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ จากการเรียนรู้วิชาการต่าง ๆ ในหลักสูตรให้ดีขึ้น

11. เพื่อให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างอย่างมีประโยชน์ และมีคุณค่า

12. เพื่อส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะ เป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียนเอง และระหว่างนักเรียนกับบุคคลต่าง ๆ ในชุมชน

13. เพื่อยกระดับขวัญของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ที่มีต่อโรงเรียนให้ดีขึ้น

14. เพื่อเป็นการส่งเสริมและถ่ายทอดวัฒนธรรมทางภาษาและขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ให้นักเรียนเกิดความรัก ซาบซึ้งในคุณค่า และคิดที่จะเชิดชูทำนุบำรุงภาษาไทยอันเป็นภาษาประจำชาติ

หลักในการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร

กิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก เพื่อให้การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดำเนินไปอย่างเหมาะสม กระทรวงศึกษาธิการ (2524: 3) จึงได้กำหนดหลักในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ดังนี้

1. การจัดกิจกรรม ต้องเห็นไปตามนโยบายหลักของรัฐบาล ในการดำเนินงานพัฒนาการศึกษา เพื่อส่งเสริมความเจริญและความมั่นคงของชาติ
2. จะต้องเป็นไปเพื่อวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
3. จะต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีระเบียบวินัยในตนเอง
4. จะต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียนและครู
5. การจัดกิจกรรมจะต้องปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ
6. การจัดกิจกรรมใด ๆ จะต้องมีการวางแผนและระเบียบข้อบังคับของกิจกรรมโครงการ และระเบียบข้อบังคับนั้นจะต้องเป็นของโรงเรียน
7. นักเรียนจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ไม่น้อยกว่า 1 อย่าง การเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนในแต่ละภาคเรียน จะเป็นกิจกรรมอย่างเดียวกันหรือไม่ก็ได้
8. ทุกกิจกรรมจะต้องมีครู-อาจารย์ในโรงเรียน เข้าร่วมรับผิดชอบดำเนินการ
9. บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมจะต้องเป็นบุคลากรที่อยู่ปัจจุบันในสถานศึกษานั้น เว้นแต่วิทยากรให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษา
10. การจัดให้มีกิจกรรมเลือกใด ๆ หรือไม่ ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษานั้น ๆ
11. การจัดกิจกรรมใด ๆ ให้โรงเรียนควบคุม เรื่องการรับ-จ่ายเงินหรือพัสดุสิ่งของอื่น ๆ ให้เป็นไปตามระเบียบและประทัด เพื่อความมั่นคงและปลอดภัยของชาติ
12. ในกรณีที่หัวหน้าสถานศึกษาพิจารณาเห็นว่ากิจกรรมใด ๆ ไม่เหมาะสม มีการกระทำหรืออาจนำมาซึ่งภัยอันตรายต่อความมั่นคงของชาติ ให้หัวหน้าสถานศึกษาสั่งยกเลิกกิจกรรมนั้น ๆ

เสียบ

วิลลิสรี ร่วมสุข (2522: 119-120) กำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดกิจกรรม เสริม
หลักสูตร โดยสรุปว่า

1. โรงเรียนต้องพยายามให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม และใช้ความสามารถ
ของตนเองเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสดงออก
3. ควรจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ
4. ผู้ดำเนินงานการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต้อง เป็นนักเรียนในโรงเรียน
5. ผู้เรียนไม่ควรได้รับสิทธิพิเศษใด เรียนเพื่อช่วยกิจกรรม
6. การจัดกิจกรรมควรมีการวางแผน
7. ผู้สอนทำหน้าที่ให้คำปรึกษาเท่านั้น และ เป็นผู้เชี่ยวชาญในกิจกรรมด้านนั้น
8. ควรเริ่มทำกิจกรรมขนาดเล็กก่อนจึงขยายวงกว้างออก
9. โรงเรียนควรจัดเตรียม เครื่องใช้ และความสะดวกสบายในการดำเนินงาน
10. การใช้จ่ายเงินในการทำกิจกรรม ควร เป็นไปอย่างรอบคอบ
11. ผู้เรียนควรรู้ความมุ่งหมาย และวิธีการจัดกิจกรรม
12. การจัดกิจกรรมต้องสอดคล้องกับความมุ่งหมาย ในทางการศึกษา
13. ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนด้วย

แฟรงกลิน เอ. มิลเลอร์ และคณะ (Franklin A. Miller and others 1956:13)

ได้เสนอหลักในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ว่า "นักเรียนควรได้รับการยอมรับว่าเป็น
สมาชิกที่สำคัญของโรงเรียน กิจกรรมที่จัดขึ้นควรมีคุณค่า และเป็นไปในทำนองสร้างสรรค์
นักเรียน ครู และผู้บริหาร ควรจะได้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมไปรแกรมกิจกรรมเสริมหลักสูตร
และกิจกรรมที่จัดขึ้นควร เป็น เครื่องส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย"

สำหรับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพนั้น สุจิต เพียรชอบ
และ สายใจ อินทร์พรหม (2523: 202-203) ให้คำนึงถึงหลักสำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้

1. ความคิดริเริ่มที่จะจัดกิจกรรมทางภาษาไทยต่าง ๆ หรือการคิดรวมกลุ่มตั้งเป็น
ชุมนุมภาษาไทย ชุมนุมวรรณศิลป์ หรือชุมนุมฝึกพูด ควรจะมาจากตัวนักเรียนเอง ครูภาษาไทยอาจ

ทำหน้าที่เป็นเพียงผู้แนะหรือผู้ชี้แนวทางเท่านั้น ไม่ควรบงการ หรือผลักดันให้จัดกิจกรรมหรือตั้ง
ชุมนุมขึ้นโดยที่เด็กยังไม่พร้อม

2. โรงเรียนควรที่จะได้สนับสนุน หรืออำนวยความสะดวกที่จะให้นักเรียนที่ถนัดหรือ
มีความสนใจทางภาษาไทย ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมให้มากที่สุด

3. การร่วมกิจกรรมภาษาไทย ควร เป็นไปโดยความสมัครใจ ไม่มีการบังคับบรรยากาศ
ในการจัดกิจกรรมดี มีความเป็นกันเองระหว่างสมาชิก และระหว่างสมาชิกกับอาจารย์ที่ปรึกษา

4. โรงเรียนให้การสนับสนุนด้วยการจัดอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความ เหมาะสมให้ เพื่อจะ
ได้ดำเนินกิจกรรมไปได้ด้วยดี การจัดอาจารย์ที่ปรึกษาควรพิจารณาในด้าน ความรู้ความสามารถ
ทางภาษาไทย บุคลิกภาพ ความ ถนัดและความสามารถในการทำงานร่วมกับนักเรียน ความ เป็น
นักประชาธิปไตย ตลอดจนการเสียสละเวลาที่จะอยู่ร่วมกิจกรรมกับนักเรียน

5. อาจารย์ที่ปรึกษาควรที่จะได้วางแผนร่วมกับนักเรียน เพื่อที่จะได้จัดกิจกรรมทาง
ภาษาที่มีประโยชน์ และสนองความต้องการของนักเรียนให้มากที่สุด นักเรียนควรที่จะได้มีโอกาส
บริหารกิจกรรมและควบคุมการใช้เงินด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือให้การ
ดำเนินงานเป็นไปในทางที่ถูกที่ควร

6. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย ควรจัดนอกเวลาเรียน อาจจะเป็น
ระหว่างพักรับประทานอาหารกลางวัน ตอนเย็น หรือในวันหยุด ทั้งนี้เพื่อมิให้เสียเวลาเรียนคาบ
ปกติ นักเรียนไม่ควรจะต้องเสีย เวลาเรียนในการทำกิจกรรม เสริมหลักสูตร

7. การจัดกิจกรรมควรทำอย่างสม่ำเสมอ เป็นกิจกรรมที่น่าสนใจ ทั้งนี้เพื่อสมาชิก
จะได้รับประโยชน์จากกิจกรรมให้มากที่สุด

8. การจัดกิจกรรมทางภาษานั้น ควรจัดโดยสมาชิก มิใช่จัดขึ้นเพื่อชื่อเสียงหรือ
เสริมบารมีของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา ครู หรือนักเรียนคนหนึ่งคนใดโดยเฉพาะ

9. การจัดกิจกรรมทางภาษาไทย ควรมีระเบียบระบบ มีการดำเนินงานที่รัดกุม
สมาชิกและทางโรงเรียนควรจะได้ทราบความเคลื่อนไหวในการจัดกิจกรรมอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้เพื่อ
จะได้ให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่

10. กิจกรรมเสริมหลักสูตรภาษาไทยที่จัดขึ้นควรสอดคล้องกับนโยบาย และความมุ่งหมาย
ของโรงเรียน และไม่ขัดกับกฎหมายบ้าน เมือง วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม

11. การจัดกิจกรรมควรถือหลักการประหยัด เป็นสำคัญ ไม่ควรให้สมาชิกต้องเสียเวลา และค่าใช้จ่ายให้มากจนเกินไปนัก

12. การให้คำปรึกษากิจกรรม เสริมหลักสูตรภาษาไทย ควรถือเป็นงานประจำส่วนหนึ่งของครู และเป็นภารกิจที่ทางโรงเรียนจะต้องให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่

13. เมื่อขุมนุมกิจกรรมทางภาษาไทยร่างระเบียบข้อบังคับใด ๆ ขึ้น ทั้งครู อาจารย์ และมวลสมาชิกควรปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับนั้น ๆ โดยทั่วหน้ากัน

14. การจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตรแต่ละครั้ง ควรมีอุปกรณ์เครื่องใช้ ตลอดจนความสะดวกสบายต่าง ๆ ให้พร้อม ทางโรงเรียนควรที่จะได้อำนวยความสะดวกในด้านนี้

15. ควรมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมเป็นระยะ ๆ เพื่อทราบว่าในภาคการศึกษาหนึ่งหรือปีการศึกษาหนึ่ง ได้จัดกิจกรรมอะไรไปบ้าง และได้ผลเป็นอย่างไร ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงกิจกรรมต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

16. ทางโรงเรียน คณะครู อาจารย์ที่ปรึกษา ตลอดจนนักเรียนควรมีความคิดรวบยอด ที่ถูกต้อง และมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย และให้การสนับสนุน

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมถวิล วิเศษสมบัติ (2525: 177-175) กล่าวถึงหลักในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทยให้ได้ผล สรุปไว้ดังนี้

1. ความคิดริเริ่มที่จะจัดควรมาจากตัวนักเรียนเอง ครูภาษาไทย เป็นผู้แนะนำหรือชี้แนวทางเท่านั้น

2. ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั่วกัน และเท่าเทียมกันมากที่สุด

3. การจัดกิจกรรมควรมีโครงการ และควรเลือกโครงการที่มีประโยชน์ มีความเหมาะสม

4. นักเรียนที่จะเข้าร่วมกิจกรรมให้เป็นไปตามแบบประชาธิปไตย

5. ควรจัดให้เหมาะสมกับกำลังของนักเรียน

6. ควรจัดนอกเวลาเรียน เพื่อไม่ให้เสียเวลาเรียน

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทยให้เหมาะสมกับพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ของนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกายและด้านสติปัญญา ครูผู้สอนจึงต้องคำนึงถึงหลักในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรภาษาไทยว่า เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนหรือไม่ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมากน้อยเพียงไร

ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตร

กิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้การสอนในหลักสูตรให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อสนองความสนใจ และเพื่อส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพ อุปนิสัยของนักเรียนให้เหมาะสมกับสังคมประชาธิปไตย กระทรวงศึกษาธิการ (2524: 2) ได้กำหนดประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่โรงเรียนควรจัดขึ้น มีดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมลูกเสือ หรือยุวกาชาด หรือเนตรนารี
2. กิจกรรมศาสนา
3. กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย
4. กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์
5. กิจกรรมการใช้ห้องสมุด
6. กิจกรรมส่งเสริมการใช้สินค้าไทย
7. กิจกรรมอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม
8. กิจกรรมทัศนศึกษา
9. กิจกรรมนันทนาการ
10. กิจกรรมส่งเสริมวิชาการต่าง ๆ ในหลักสูตร

กิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมวิชาการในหลักสูตรซึ่งเป็นกิจกรรมประเภทที่ 10 ตามคู่มือการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งโรงเรียนอาจจะจัดแยกเป็นกิจกรรมย่อย ๆ ได้อีก เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับการใช้ภาษา ได้แก่ กิจกรรมเกี่ยวกับการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน กิจกรรมเกี่ยวกับหลักภาษา กิจกรรมเกี่ยวกับวรรณคดีไทย

วิมลศิริ ร่วมสุข (2522: 120-121) ได้เสนอตัวอย่างการทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทยไว้ ดังนี้

1. จัดประกวดการอ่านทำนองเสนาะ
2. จัดทำอุปกรณ์การสอน เช่น หุ่นกระบอก
3. พาผู้เรียนไปชมการแสดงละคร โขน
4. จัดแสดงละครจากวรรณคดี โดยให้ผู้เรียน เป็นผู้แสดง

5. จัดทัศนศึกษานอกสถานที่
6. จัดนิทรรศการเนื่องในวันสำคัญต่าง ๆ
7. จัดสอนวรรณคดี
8. จัดรายการทนายปัญหา
9. จัดตั้งชมรมวรรณศิลป์
10. จัดทำหนังสือพิมพ์ประจำชั้น หรือโรงเรียน
11. จัดประกวดการแต่งคำประพันธ์
12. จัดอภิปรายหรือการโต้เถียง
13. จัดรายการแสดงทางวิทยุและโทรทัศน์
14. เชิญวิทยากรมาบรรยาย หรืออภิปราย
15. จัดตั้งชุมนุมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทย เช่น ชุมนุมภาษาและวัฒนธรรม

สุจริต เพียรชอบ (2526: 193-167) ได้เสนอกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย ที่อาจจัดขึ้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีดังนี้คือ

กิจกรรมทางด้านการใช้ภาษา

1. เชิญวิทยากรมาบรรยาย อภิปราย หรือตอบคำถามต่าง ๆ เกี่ยวกับภาษาไทยหรือเรื่องอื่น ๆ ที่สมาชิกมีความสนใจ
2. ชุมนุมภาษาไทยหามวลสมาชิกไปฟังการบรรยาย อภิปราย โต้เถียง หรือการแสดงต่าง ๆ นอกสถานที่
3. ฟังการบรรยาย อภิปราย หรือการอ่านบทความ เกี่ยวกับภาษาไทยจากเทปบันทึกเสียง
4. ฟังการบรรยาย อภิปรายจากเทปแล้วฝึกพูด ฝึกแสดงความคิดเห็น
5. ฝึกเล่าเรื่อง เล่านิทาน เล่าประสบการณ์ หรือฝึกการบรรยายโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาหรือวิทยากรเป็นผู้ช่วยฝึก มีสถานที่ และอุปกรณ์ในการฝึก เช่น เทปบันทึกเสียง
6. จัดการสนทนาเกี่ยวกับข่าวสารบ้านเมือง หนังสือ เหตุการณ์ หรือปัญหาต่าง ๆ ที่น่าสนใจ
7. อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เกี่ยวกับความรู้ทางด้านภาษาไทย หนังสือที่น่าสนใจ ปัญหาทางเศรษฐกิจ การเมืองหรือในเรื่องต่าง ๆ ที่สมาชิกสนใจ

8. จัดประกวดเล่าเรื่อง เล่านิทาน เล่าประสบการณ์ต่าง ๆ ตามโอกาสอันควร
9. จัดทำรายชื่อหนังสือที่ได้อ่าน และจัดบริการแลกเปลี่ยนหนังสือกันอ่าน
10. จัดทำบรรณนิทัศน์ (book review) หรือบรรณนิทัศน์สังเขป (annotation)
11. จัดรายการบรรยาย สนทนา อภิปราย เชิญชวนให้หมู่สมาชิกอ่านหนังสือที่ดีมีคุณค่าในด้านต่าง ๆ
 12. ฝึกเป็นโฆษก พิธีกร ในโอกาสต่าง ๆ
 13. ฝึกเป็นโฆษกวิทยุ โทรทัศน์ อ่านข่าว อ่านประกาศให้ถูกต้อง
 14. ฝึกพูดในที่ประชุม อภิปรายในกลุ่มย่อย ๆ ฝึกทำหน้าที่เป็นประธาน รองประธาน เลขานุการ และสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม
 15. ฝึกอภิปรายแบบต่าง ๆ ทั้งการอภิปรายเป็นคณะ การปรากฏการณ์ และการอภิปรายซักถาม และการจัดอภิปรายขึ้นในโรงเรียน
 16. ฝึกประชุม อภิปรายในกลุ่มย่อย ๆ ฝึกทำหน้าที่เป็นประธาน รองประธาน เลขานุการ และสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม
 17. ฝึกการไต่สวน ขอวาที และจัดการไต่สวนหรือขอวาทีระหว่างชั้น ระหว่างคณะ หรือระหว่างโรงเรียน
 18. จัดกิจกรรมอาสาสมัคร พาสมาชิกชุมนุมภาษาไทยไปเล่าเรื่อง เล่านิทาน หรืออ่านหนังสือให้นักเรียนในชั้นอนุบาลหรือประถมศึกษาฟัง
 19. จัดการแสดงบทบาทสมมติ เน้นการพูดในสถานการณ์ต่าง ๆ
 20. ฝึกการพูด แสดงตามบทละคร ใส่ความรู้สึกและอารมณ์ตามลักษณะนิสัยของตัวละคร
 21. ทำงานเป็นกลุ่ม สนทนา วิจัย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือที่ได้อ่าน
 22. จัดนิทรรศการหนังสือใหม่ หรือหนังสือที่มีอยู่แล้วตามโอกาสอันควร เช่น จัดนิทรรศการหนังสือซึ่งเป็นผลงานของสุนทรภู่ พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
 23. จัดห้องสมุด หรือมุมหนังสือไว้ในชุมนุมภาษาไทย วิธีการจัด พยายามให้ดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน และจัดมุมให้สมาชิกได้นั่งอ่านอย่างสบาย
 24. วิจัยข่าวจากวิทยุ หนังสือพิมพ์ และวิจารณ์เหตุการณ์ที่น่าสนใจต่าง ๆ
 25. ฝึกอ่านในใจเพื่อจับความ หรือฝึกอ่านออกเสียงให้ถูกต้องน่าฟัง

26. รวบรวมข่าวและความเคลื่อนไหวต่าง ๆ เป็นทำนองสรุปข่าว หรือสรุปภาพข่าว หรือจะรวบรวมข่าวจากหนังสือพิมพ์ สรุปข่าว ดิฉันไว้บนป้ายประกาศของชุมนุมภาษาไทยก็ได้

27. ตั้งกลุ่มผู้สนใจการอ่านบทละคร จะเป็นละครวิทยุ ละครพูด หรือละครที่เป็นกลอน เป็นฉันทค่าง ๆ

28. จัดประกวดการอ่านในใจ การอ่านออกเสียง และการอ่านทำนองเสนาะตาม โอกาสอันควร

29. ในระหว่างหยุดพักกลางวัน จัดให้สมาชิกอ่านข่าว บทความ ความรู้ หรือหนังสือ ดี ๆ ให้เพื่อน ๆ ฟัง

30. จัดการแข่งขันสะกดคำยาก ทำปทานุกรมรวบรวมคำยากหรือคำที่นักเรียนมักจะ สะกดผิด

31. จัดการรวบรวมคำราชาศัพท์ที่ควรทราบ

32. เขียนข่าว บทความ เรื่องสั้น หรือคำประพันธ์สั้น ๆ ดิฉันบนกระดานนิเทศ

33. ประกวดคำขวัญ การเขียนโฆษณา อาจมีการวาดภาพประกอบด้วยก็ได้

34. จัดประกวดเรียงความ เรื่องสั้น หรือจดหมายตามโอกาสอันควร เช่น ในวัน สุนทรภู่ สัปดาห์ภาษาไทย สัปดาห์การเขียนเรียงความ หรือสัปดาห์แห่งการเขียนจดหมาย

35. จัดประกวดการเขียนบันทึกประจำวัน หรือจดหมายเหตุ

กิจกรรมเกี่ยวกับหลักภาษาไทย

1. จัดทำสมุดรวบรวมคำพังเพย สุภาษิต หรือสำนวนไทยที่ควรทราบ แล้วนำมาประกวด กัน

2. จัดการแสดงบทบาท ทำทาง หรือการแสดงละครสั้น ๆ ละครใบ้เกี่ยวกับคำพังเพย สุภาษิต หรือสำนวนไทย แล้วให้เพื่อนสมาชิกทาย

3. จัดรายการทายปัญหาเกี่ยวกับหลักภาษาไทย และการต่อสำนวนไทย หรือคำพังเพย ค่าง ๆ

4. แข่งขันวาดภาพประกอบคำพังเพย สุภาษิต

5. รวบรวมศัพท์หมวดหรือคำไวพจน์ เช่น หมวดช้าง ม้า นาง น้ำ ดอกไม้ และอื่น ๆ

6. ประกวดแต่งคำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ

7. จัดรายการสัปดาห์ ไต่กลอนสด กลอนมิต ระหว่างชั้นหรือระหว่างโรงเรียน

8. ศึกษารวบรวมภาษาคำต่างประเทศที่ใช้อยู่ในภาษาไทย

9. ศึกษารวบรวมภาษาถิ่น เพลงกล่อมเด็ก นิยายประจำถิ่น และขนบธรรมเนียม

ประเพณี ตามท้องถิ่นต่าง ๆ

10. ฝึกการเล่นเพลงพื้นเมือง เช่น เพลงพวงมาลัย เพลงเรือ เพลงฉ่อย รำเหย่ย
ลำตัด เป็นต้น

11. จัดป้ายนิเทศให้ความรู้เกี่ยวกับหลักภาษาไทย

12. เชิญวิทยากรมาบรรยายเกี่ยวกับลักษณะภาษาไทยหรือหลักภาษาไทยโดยทั่ว ๆ ไป

13. จัดนิทรรศการหนังสือที่เกี่ยวกับหลักภาษา

14. จัดการบรรยาย อภิปราย หรือสนทนา เสนอความรู้เกี่ยวกับหลักภาษาไทย

กิจกรรมด้านวรรณคดี

1. ฝึกอ่านทำนองเสนาะจากบทเรียนวรรณคดี ด้วยการใช้นิทานพื้นบ้านเสียง

2. เชิญวิทยากรมาสาธิตการอ่านทำนองเสนาะต่าง ๆ

3. จัดส่งสมาชิกที่มีความสามารถไปประกวดการอ่านทำนองเสนาะ เมื่อมีการจัดการ
แข่งขันหรือจัดประกวดการอ่านทำนองเสนาะภายในโรงเรียน

4. เขียนบทละคร และแสดงละครจากบทเรียนในวรรณคดี จะแสดงในโรงเรียนหรือ
แสดงทางวิทยุ โทรทัศน์ก็ได้

5. ฝึกการขับเสภา เช่น เรือ เข็ดหุ่น พากย์โขน สวดโอ้เอ้วิหารราย ในหมู่वलสมาชิก

6. จัดทำสมุดภาพทางวรรณคดี ทำกระบะทราย หรือกล่องสามมิติ แสดงเหตุการณ์ใน
วรรณคดี

7. จัดทำเครื่องแต่งตัวละคร พระ นาง ข้างทรง รถทรง เครื่องราชกกุธภัณฑ์ หรือ
อาวุธโบราณต่าง ๆ

8. จัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับวรรณคดี ตามโอกาสอันควร หรือจัดในวันสำคัญ ๆ ทาง
วรรณคดี

9. ประดิษฐ์หุ่นจากวรรณคดี ฝึกการเข็ดหุ่น ทำนองเข็ดหุ่น ร้องเพลง ขับเสภา และ
เจรจาประกอบการเข็ดหุ่น

10. ฟื้นฟูเพลงไทยเดิมจากวรรณคดี เล่นดนตรีประกอบ

11. ขับร้องเพลงไทยเดิมจากวรรณคดี เล่นดนตรีประกอบ
12. เชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้แก่มวลสมาชิก เกี่ยวกับเรื่องวรรณคดี
13. จัดรายการทนายปัญหาหรือตอบปัญหาเกี่ยวกับวรรณคดี
14. พาไปชมการแสดงละครจากวรรณคดีที่กรมศิลปากร หรือที่สถาบันอื่นจัดขึ้น
15. ร่วมจัดนิทรรศการ หรือการแสดงในวันสำคัญทางวรรณคดี เช่น วันสุนทรภู่

เป็นต้น

16. จัดทำหุ่นตัวละคร บ้านไทยจำลอง
17. จัดทำหรือแสดงอาหาร ขนม ผลไม้ หรือดอกไม้ในวรรณคดี
18. ประดิษฐ์มาลัย ดอกไม้ ภูษา เกี้ยว คามที่ปรากฏในวรรณคดี
19. ทนายปัญหาทางวรรณคดีจากคำประพันธ์ ซึ่งอาจจะยกคำประพันธ์จากวรรณคดี หรือ

แต่งขึ้นเองก็ได้ ตัวอย่าง เช่น

1. อิเหนาหรือจะมาตามด้วยความรัก

ข้อนี้ไม่ประจักษ์ยังสงสัย

นางโคไพร่ากำสรดระทดใจ

ใครขานไขข้อได้ให้รางวัล

2. นางโคชื่อว่าสวามีภักดี

จงรักคือสามีอย่างยิ่งใหญ่

ไม่ยอมให้ยักษ์หามาสิงหาไป

นางนั้นไซร้เป็นยอดเขาวมาลัย

20. ทนายปัญหา เช่น ทนายปัญหาทางวรรณคดี จากภาพหนึ่ง นักเรียนอาจแต่งกายแบบง่าย ๆ แล้วแต่งประโยคเป็นข้อความสั้น ๆ เช่น "อันความกรุณาปรานี จะมีใครบังคับก็หาไม่" ให้เพื่อนทายว่าเป็นตัวละครชื่ออะไร จากวรรณคดีเรื่องใด หรืออาจทายตัวละครในวรรณคดีโดยเปิดท่านองเสนาะ หรือเปิดเพลงประกอบให้เพื่อน ๆ ทาย เช่น เปิดเพลง "ถึงม้วยดินสิ้นฟ้ามหาสมุทร ไม่สิ้นสุดความรักสมัครสมาน ..." โดยให้ทายว่า ใครเป็นผู้กล่าวข้อความนี้ จากวรรณคดีเรื่องใด ใครเป็นผู้แต่ง เป็นต้น

21. เล่าเรื่องจากวรรณคดี มีการขับเสภา มีบทสนทนา และมีการแสดงประกอบ

22. ผูกการพ้องร่าง่าย ๆ จากวรรณคดี เช่น ร่ำสวัสดิรักษา ร่ำเชิญพระขวัญ

ร่ำศิลาจารึก ร่ำภูมิตาย เป็นต้น

23. จัดแสดงละครทางวรรณคดี ทางวิทยุ หรือทางโทรทัศน์
24. จัดงานในวันสำคัญ ๆ ทางวรรณคดี หรือเกี่ยวกับประเพณีไทย เช่น วันสุนทรภู่ วันกรมสมเด็จพระปรมานุชิตชิโนรส เป็นต้น
25. จัดรายการวรรณคดีสัญจร หาสมาชิกไปท่องเที่ยวตามเส้นทางที่วีดิทัศน์เดินทางไป เช่น ตามทางนิราศพระบาท นิราศภูเขาทอง นิราศนรินทร์ เป็นต้น
26. เทียบวิทยากรมาบรรยาย และสาธิตอาวธโบราณ แสดงการรำรำ และต่อสู้ให้สมาชิกชม
27. จัดแสดงการละเล่น หรือแสดงประเพณีตามวัฒนธรรมไทยตามที่ปรากฏในวรรณคดี เช่น การก่อกพระเจดีย์ทราย การแข่งงานบ่าวสาว หรือหาสมาชิกไปร่วมฟังการเทศน์มหาชาติที่จัดขึ้นในท้องถิ่น
28. จัดฉายภาพยนตร์ สไลด์ เกี่ยวกับวรรณคดีให้สมาชิกชม
29. จัดสวนวรรณคดี ปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ ตามที่ปรากฏในวรรณคดี ปลูกให้เป็นระเบียบ เขียนชื่อติดไว้เป็นการให้ความรู้กับสมาชิก
30. จัดสัปดาห์แห่งวรรณคดีขึ้นในโรงเรียน มีการบรรยาย อภิปราย การแสดงละคร จัดนิทรรศการ การพ้อนรำ การประกอบอาหารจากวรรณคดี การเชิดหุ่น การประกวดการแต่งคำประพันธ์ และอื่น ๆ

กิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย จึงเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นนอกห้องเรียน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนักเรียนทางอ้อม เมื่อต้องการทราบว่ากิจกรรมที่จัดขึ้นบรรลุผลตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ ควรมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรทุกครั้ง เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในครั้งต่อไป ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

การประเมินผลการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร

การประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะผลจากการประเมินจะเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อที่จะได้ข้อมูลใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด ควรประเมินจากบุคคลทุกกลุ่ม ซึ่งมีส่วนรับรู้หรือร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

วันนอร์ มะทา (2523: 18-19) เสนอวิธีการประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร
ไว้ดังนี้

1. ประชุมคณะกรรมการ เพื่อสรุปผลโครงการ ศึกษาความสำเร็จ และข้อบกพร่อง
ในการจัดดำเนินงาน

2. สุ่มสมาชิกตอบแบบสอบถาม เพื่อศึกษาสัมฤทธิ์ผลในการจัดกิจกรรม
3. รับฟังข้อคิดเห็นจากครู-อาจารย์ ซึ่งมีความสนใจในการจัดกิจกรรม
4. รับฟังการวิเคราะห์ผลงานจากผู้บริหาร หลังจากสรุปเสนอผลโครงการแล้ว

การประเมินผลการจัดกิจกรรมควรวางแผนให้ใช้เหมือนกันทุกชุมนุม การประเมินผล
ควรประเมินจากการจัดกิจกรรมทุกครั้ง และสรุปการประเมินผลการจัดกิจกรรมให้เสร็จสิ้นก่อน
สิ้นปีการศึกษา เพื่อเสนอให้สถานศึกษาได้ทราบผลการดำเนินงานพร้อมทั้งบัญชีรับ-จ่าย

ในการที่จะเริ่มดำเนินการจัดทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรขึ้นใหม่ ควรมีเกณฑ์ในการพิจารณา
เพื่อเป็นการประเมินผลอย่างคร่าว ๆ ว่าการจัดกิจกรรมนั้นจะได้รับความสนใจ และสร้างคุณประโยชน์
ให้แก่นักเรียนในด้านใดบ้าง เกณฑ์ซึ่งอาจนำมาใช้ได้ คือ การตั้งคำถามดังต่อไปนี้

1. กิจกรรม เป็นที่สนใจของนักเรียนในระดับนั้นหรือไม่
2. กลุ่มคนในสถานศึกษามีความเข้าใจเรื่องกิจกรรมนั้นเพียงใด
3. กิจกรรมนั้นจะสร้างเสริมการเรียนการสอนหรือไม่
4. กิจกรรมนั้นจะสามารถช่วยทำให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความเข้าใจ

ในสิ่งซึ่งเป็นรากฐานเพียงใด

5. กิจกรรมนั้นจะช่วยทำให้นักเรียนมีประสบการณ์กว้างขวางขึ้นหรือไม่
6. กิจกรรมนั้นจะช่วยพัฒนาความรู้สึกรับผิดชอบของนักเรียนเพียงใด
7. กิจกรรมนั้นจะเป็นเครื่องทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในสิ่งใหม่เพิ่มขึ้นอีกหรือไม่

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทยจะไม่สมบูรณ์ ถ้ามิได้มีการประเมินผลเพื่อ
ให้การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทยมีประสิทธิภาพดี สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ
อินทรีพรชัย (2523: 208-209) ได้เสนอหลักการและวิธีการในการประเมินผลกิจกรรมเสริม
หลักสูตรวิชาภาษาไทยไว้ ดังนี้

1. ควรมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยควรมีการประเมินภาคละหนึ่งครั้ง เพื่อดูว่ากิจกรรมที่จัดได้ผลมากน้อยเพียงใด กิจกรรมใดควรจัดต่อไป กิจกรรมใดควรปรับปรุงให้ดีขึ้น

2. การจัดกิจกรรมแต่ละครั้งไม่ว่าจะเป็นการจัดนิทรรศการ การแสดงละคร การจัดสัปดาห์แห่งวรรณคดี หรือกิจกรรมใดก็ตาม ควรมีการสอบถามความคิดเห็นของสมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรม เป็นกาประเมินผลการจัดกิจกรรมเฉพาะกิจ

3. ผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ทั้งผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และสมาชิก ควรมีส่วนร่วมในการประเมินผลโดยทั่วถึงกัน

4. การประเมินผลการจัดกิจกรรมควรวัดหลาย ๆ ด้านทั้งในด้านคุณค่าของกิจกรรม วัตถุประสงค์ในการจัด ความสะดวก อาคารสถานที่ อุปกรณ์ ระยะเวลาที่จัด ความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อกิจกรรมนั้น ๆ การบริหารกิจกรรม และอื่น ๆ

5. หากเป็นไปได้น่าจะได้ศึกษาเปรียบเทียบดูว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรภาษาไทย มีสัมฤทธิ์ผลการเรียนในวิชาภาษาไทยแตกต่างไปจากผู้ที่ไม่ได้ร่วมกิจกรรมหรือไม่ มากน้อยเพียงใด

6. วิธีการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย อาจทำได้หลายวิธี ดังนี้คือ

6.1 สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน

6.2 ดูจากผลงานที่ปรากฏขึ้นจากการจัดกิจกรรมของนักเรียน

6.3 ใ้บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักเรียน

คอยแบบประเมินกิจกรรมที่ครูและนักเรียนช่วยกันจัดทำขึ้น

ประโยชน์ของการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร

การจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เป็นการเสริมประสบการณ์ตรงให้กับนักเรียน ดังที่ ภิญญู สาธิต (2526: 481-482) กล่าวไว้ว่า

. . . งานด้านวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาจะสมบูรณ์ไม่ได้ ถ้าขาดการบริหารที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้โดยอาศัยกิจกรรม เสริมหลักสูตร หรือที่เรียกกันว่า

กิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน กิจกรรมดังกล่าวจะมีความหมายต่อการเรียนรู้เพิ่มของนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนระดับมัธยมศึกษายิ่งต้องเกี่ยวข้องกับกิจกรรมให้มากกว่านักเรียนระดับประถมศึกษา เพราะเด็กวัยนี้อายุใกล้ความเป็นผู้ใหญ่ โรงเรียนควรให้เขาจัดกิจกรรมให้มากขึ้น เพื่อเป็นการเตรียมตัวสำหรับชีวิตในสังคมภายนอกโรงเรียน . . .

วิจิตร วรคบางกูร และ สุพิชญา อีระกุล (2523: 59) กล่าวถึงประโยชน์ของกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มีต่อนักเรียนไว้ว่า

1. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออก และได้แสดงความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่
2. ค้นหาและฝึกฝนลักษณะของการเป็นผู้นำที่แอบแฝงอยู่ในตัวเด็กให้เด่นชัดขึ้น
3. เปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำคนให้เป็นพลเมืองดี
4. เปิดโอกาสให้เด็กใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม
5. ส่งเสริมความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ในเด็ก

ประภาพรณ สุวรรณสุข (2523: 48) กล่าวถึงประโยชน์ของกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ว่า

1. ครูสามารถใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การรวมกลุ่มของนักเรียนไปในทางที่ดี ตามความต้องการของสังคม
2. นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงและสามารถนำเอาประสบการณ์เหล่านี้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้
3. ช่วยส่งเสริมความเจริญเติบโตของนักเรียนทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา
4. ช่วยให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างไปในทางที่ถูกต้อง
5. ช่วยฝึกนักเรียนให้รู้จักอยู่ร่วมกันโดยราบรื่นในสังคมประชาธิปไตย
6. ช่วยฝึกให้นักเรียนรู้จักคิด ตัดสินใจ และสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้โดยลำพัง
7. ช่วยฝึกให้นักเรียนรู้จักการร่วมมือกันทำงานในสังคม
8. ช่วยฝึกให้นักเรียนมีระเบียบวินัย
9. ช่วยฝึกให้นักเรียนมีความสามัคคี รักโรงเรียน และหมู่คณะ
10. ช่วยฝึกให้นักเรียนรู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

11. ส่งเสริมความสนใจให้เหมาะสมกับลักษณะความแตกต่างของนักเรียน เป็น

รายบุคคล

12. ส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในสาขาวิชาที่ถนัด
13. ช่วยลดปัญหาการขาดเรียนของนักเรียน ถ้าโรงเรียนจัดกิจกรรมที่นักเรียนสนใจ

นักเรียนจะมีความกระตือรือร้น

14. สร้างอุปนิสัยที่ดีให้แก่ นักเรียน
15. ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหาร ครู และนักเรียน
16. ช่วยทำให้หลักสูตรสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นาธาน เอส เบลานท์ และ เฮอรัเบิร์ต เจ คลอสมายเออร์ (Nathan S. Blount and Herbert J. Klausmier 1970: 535) ได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ว่า

. . . การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะช่วยพัฒนาความเป็นผู้นำ ความรับผิดชอบ และการรู้จักเคารพผู้อื่น ซึ่งนักเรียนอาจจะไม่ได้ฝึก
คุณลักษณะแบบนี้ในระหว่างที่เรียนวิชาตามปกติ การมีส่วนร่วมในกิจกรรม
เสริมหลักสูตร จะช่วยให้นักเรียนมีสุขภาพดีและมีความสุข มีทักษะในการใช้
ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย มีวุฒิภาวะทางค่านิยม มีความสามารถในการ
เข้าสังคม และมีค่านิยมทางจริยธรรม . . .

ส่วนกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทยก็มีผู้ที่นิยม และสนใจที่จะจัดขึ้นเพื่อประโยชน์
ต่อผู้เรียน ผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย จะได้รับประโยชน์โดยตรง เพราะ
เป็นการเสริมสร้างทักษะทางภาษาแก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ดังที่ สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ
อินทร์พรชัย (2523: 198-200) กล่าวถึงประโยชน์ของกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทยไว้ว่า

1. ช่วยทำให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพราะหลักสูตรตามความหมายปัจจุบัน
หมายถึง กิจกรรม และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนเกิดความงอกงาม
และมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงปรารถนา เพราะฉะนั้น หลักสูตรจึงรวมทั้งกิจกรรม
และประสบการณ์ทั้งในและนอกห้องเรียน เมื่อนักเรียนได้เรียนทักษะทางภาษาไทยบางประการ
เช่น การพูดในห้องเรียน แต่มีโอกาสน้อย ก็มาฝึกพูดในชุมนุมภาษาไทย ชุมนุมฝึกพูด หรือ
ชุมนุมวาทกรรม ทำให้มีความชำนาญในการพูดเพิ่มมากยิ่งขึ้น

2. ช่วยให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยได้กว้างขวาง และลึกซึ้งยิ่งขึ้น ความรู้ในวิชาภาษาไทยบางอย่างนักเรียนสนใจ แต่ไม่มีสอนในหลักสูตร นักเรียนก็มาศึกษาหาความรู้ได้ในกิจกรรมที่จัดขึ้นนอกห้องเรียน เช่น นักเรียนอาจจะตั้งกลุ่มผู้สนใจศึกษารวบรวมภาษาถิ่น เปรียบเทียบกับภาษาไทยกลาง รวบรวมเพลงกล่อมเด็ก นิทาน นิยายปรัมปราต่าง ๆ

3. สนองความต้องการทางจิตวิทยาของนักเรียน นักเรียนมัธยมเป็นเด็กวัยรุ่น ซึ่งต้องการเป็นที่ยอมรับของบุคคลในวัยเดียวกัน และของผู้ใหญ่ การที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรภาษาไทย ได้ทำงาน ได้แสดงฝีมือ ได้แสดงความสามารถให้เป็นที่ประจักษ์ต่อบุคคลอื่น ประสบความสำเร็จ และได้รับความยกย่องชมเชย นักเรียนจะเกิดความพอใจเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ ยังช่วยให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในตนเองมากขึ้น และการที่นักเรียนได้รับการยอมรับ และการยกย่องจากบุคคลต่าง ๆ นั้น จะทำให้นักเรียนเกิดความอบอุ่นใจ และรู้สึกปลอดภัย

4. นักเรียนมีความคล่องแคล่ว ชำนิชำนาญทางภาษายิ่งขึ้น เพราะภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ เมื่อได้มีโอกาสฝึกมากเท่าใดก็ยิ่งมีทักษะสูงขึ้นเท่านั้น

5. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ค้นพบความสนใจ ความสามารถ และความถนัดพิเศษของตนเอง ในระยะแรกนักเรียนอาจจะมี ความสนใจทางภาษาไทยพอสมควรไม่มากนัก แต่เมื่อได้เข้าร่วมกิจกรรมในชุมนุมภาษาไทยแล้ว ลองร่วมกิจกรรมดู เช่น แต่งกลอน แต่งเรื่องสั้น เมื่อลองทำเสร็จแล้วก็พบว่า ตนเองสามารถแต่งกลอน แต่งเรื่องสั้นได้ เมื่อฝึกฝนไป มีการวิจารณ์การเขียน มีการแก้ไขให้ดีขึ้น ก็จะทำให้เกิดความมั่นใจ มีความกระตือรือร้นที่จะฝึกฝนต่อไป เมื่อมีโอกาสได้แสดงผลงานก็จะยิ่งมีความมั่นใจในความสามารถของตนเองเพิ่มขึ้น

6. ช่วยส่งเสริมความเป็นนักประชาธิปไตยให้กับนักเรียน ในการร่วมกิจกรรมนั้น นักเรียนอาจจะได้เป็นประธาน เป็นกรรมการ หรือเป็นสมาชิก นักเรียนจะได้ฝึกการเป็นผู้นำผู้ตาม ฝึกความรับผิดชอบ ในกิจกรรมที่นักเรียนริเริ่มทำกันเอง ลงมือดำเนินการด้วยตนเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ให้ความสะดวกและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ในการดำเนินการของชุมนุมภาษาไทยก็จะต้องมีประชุม นักเรียนจะได้ฝึกพูด ฝึกทำหน้าที่เป็นประธาน เป็นกรรมการ หรือเลขานุการตามหน้าที่ของตน นักเรียนจะได้มีโอกาสฝึกทักษะ และมีศิลปะในการประชุม ฝึกการตัดสินใจร่วมกันอยู่ตลอดเวลา

7. ส่งเสริมให้นักเรียนมีอิสระเสรีในอันที่จะจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่นักเรียนคิดว่ามีคุณค่าและมีประโยชน์ นักเรียนจะทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความสมัครใจ โดยไม่รู้สึกรู้ว่าใครบังคับ เมื่อเป็นเช่นนั้น ก็จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความสบายใจ มีสุขภาพจิตดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จัดกิจกรรมแปลก ๆ ใหม่ ๆ ความที่กลุ่มมีความสนใจ

8. ส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง รู้จักตัดสินใจ รู้จักบังคับใจตนเอง ส่งเสริมความร่วมมือร่วมใจในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

9. ส่งเสริมให้นักเรียนแต่ละคนมีบุคลิกลักษณะที่พึงปรารถนา เนื่องจากในชั้นเรียนหนึ่ง ๆ มีนักเรียนเป็นจำนวนมาก กิจกรรมที่จัดขึ้นในชั้นเรียนจึงไม่อาจส่งเสริมบุคลิกลักษณะของนักเรียนแต่ละคนได้ แต่ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนอกชั้นเรียน นักเรียนแต่ละคนมีโอกาสฝึกพูด ฝึกอภิปราย ประชุม แสดงละคร แสดงบทบาท รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันบุคคลอื่น ๆ ซึ่งนับว่าเป็นโอกาสสำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนมีบุคลิกลักษณะ และมีท่วงท่าทางดีขึ้น

10. ส่งเสริมพัฒนาการทางสังคมของนักเรียน ในการร่วมกิจกรรมทางภาษาไทยนั้น นักเรียนจะได้มีโอกาสจัดกิจกรรมทั้งในระดับโรงเรียน และระหว่างโรงเรียน เช่น อาจจะมีการจัดอภิปราย โต้เถียง หรือจัดนิทรรศการทางภาษา หรือวรรณคดีขึ้น ทำให้นักเรียนรู้วิธีที่จะติดต่อคบหาสมาคมกับนักเรียนอื่น ๆ ทั้งในโรงเรียนเดียวกันและต่างโรงเรียน ในบางกรณีโรงเรียนชายอาจจะไปจัดกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนหญิง นักเรียนก็จะได้มีโอกาสที่จะฝึกการปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่น และเพศตรงข้ามได้โดยไม่มี ความกระดากอาย หรือเคอะเขิน

11. ก่อให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และความสำราญใจ เป็นการผ่อนคลายความเคร่งเครียดที่เกิดจากการเรียน การเรียนในชั้นเรียนนั้น แม้ครูจะจัดกิจกรรมที่แปลก และสนุกสนานประการใดก็ตาม นักเรียนก็อาจจะรู้สึกว่าเป็นสิ่งต้องเรียน ต้องทำ แต่กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นประโยชน์ และให้บริการตามที่นักเรียนต้องการ นักเรียนจะทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ตนปรารถนา จึงมักจะเป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน ไม่เหน็ดเหนื่อย หนักสมอง แต่ในขณะที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับภาษาไทยไปด้วยโดยไม่รู้สึกรู้ว่า

12. สร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียนด้วยกันเอง ระหว่างนักเรียนกับครู อาจารย์ และกับบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ในชุมชน เพราะมีโอกาสได้รับผิดชอบ และทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสมการณ์ และซักถามข้อข้องใจต่าง ๆ ได้อย่างเสรี จากการได้ทำงานร่วมกันนั้น นักเรียนจะได้มีโอกาสสำนึก และประจักษ์ในความสามารถ และ

ในขณะที่เดียวกันก็ได้แสดงความสามารถของตนเองให้ผู้อื่นได้รับทราบด้วย ในด้านครูกับนักเรียน นั้นจะได้มีโอกาสได้สนิทสนมกัน ใกล้ชิดกัน นักเรียนจะทำงานด้วยความสบายใจ ไม่ต้องเกรงว่าจะถูกตำหนิ หรือถูกหักคะแนน เนื่องจากนักเรียนทำกิจกรรมเอง รับผิดชอบให้งานต่าง ๆ ลุล่วงไป ครูจะได้มีโอกาสเห็นความสามารถพิเศษของนักเรียน ทำให้ครูเห็นใจนักเรียน ยกย่องและเห็นคุณค่าในงานที่นักเรียนทำขึ้น

13. นักเรียนได้ใช้เวลาว่างอย่างมีประโยชน์ในยามว่าง แทนที่นักเรียนจะเล่นหรือเที่ยวไปอย่างหาสาระมิได้ นักเรียนจะมาร่วมประชุมกัน คิดจัดกิจกรรมทางภาษา ฝึกฝนทักษะทางภาษาต่าง ๆ หรือศึกษาในเรื่องที่กลุ่มของตนเองมีความสนใจ ความรู้ และทักษะทางภาษาของนักเรียนก็จะงอกงามและแตกฉานขึ้น

14. ทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อโรงเรียน คือ รักโรงเรียน รักครู เพื่อนนักเรียน และบรรดาผู้ร่วมงานทั้งหมด มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน และในขณะที่เดียวกันก็เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนร่วมมือกันทำชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน เป็นการเผยแพร่เกียรติคุณของโรงเรียนไปในขณะเดียวกัน

กิจกรรม เสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย จึงมีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และฝึกฝนทักษะทางภาษาไทยนอกห้องเรียน ซึ่งถือว่าเป็นประสบการณ์ตรงที่นักเรียนได้ริเริ่มในการจัดและดำเนินการด้วยตนเอง ก่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในการเรียนวิชาภาษาไทย และเป็นการส่งเสริมความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัยในการทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่าง การเข้าร่วมกิจกรรม เสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทยกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายนั้นยังไม่มีผู้ทำการวิจัย ผู้วิจัยจึงศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม เสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย และความสัมพันธ์ระหว่าง การเข้าร่วมกิจกรรม เสริมหลักสูตรกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาอื่น ๆ ซึ่งมีดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

พุทธวิวัฒน์ วณิชจินดา (2513: 27-40) ได้วิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรม เสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษากับผลสำเร็จในการเรียนวิชาสังคมศึกษาในชั้นมัธยม"

กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ ครูสังกัดศึกษา 30 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3 ในเขตพระนคร 350 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามสำหรับครู และแบบสอบถามสำหรับนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่ามัธยฐาน เลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนที่สนใจ เข้าร่วมกิจกรรม เสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จิตรรา พงษ์กิจมงคล (2517: 70-84) ได้วิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในกิจกรรม เสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา" กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ อาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา 50 คน และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษปีที่ 2 400 คน จากวิทยาลัยครู 5 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามสำหรับครู และแบบสอบถามสำหรับนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่ามัธยฐาน เลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสนใจในกิจกรรม เสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาของวิทยาลัยครู 2 แห่ง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนวิทยาลัยครูอีก 3 แห่ง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสนใจในกิจกรรม เสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วิภา วิสเพ็ญ (2518: 121-125) ได้วิจัยเรื่อง "กิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทยของวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย 72 คน และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา 600 คน จากวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 6 แห่ง วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่ามัธยฐาน เลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า จุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรม คือ เพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์เพื่อเป็นแนวทางในการออกไปสอนจริง ๆ เพื่อให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย ผู้ริเริ่มและดำเนินการจัดกิจกรรม คือ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยร่วมกับอาจารย์ผู้สอนและนักฝึกษา อาจารย์และนักฝึกษาจะเข้าร่วมกิจกรรมเมื่อมีเวลาว่าง กิจกรรมที่จัดส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย ซึ่งมีประโยชน์คือการสอนวิชาภาษาไทย อีกทั้งเป็นการส่งเสริมความรู้และความสามารถของนักศึกษาในภาควิชาภาษาไทยให้มากขึ้น และควรมีการประเมินผลทุกครั้ง เพื่อนำผลมาปรับปรุงกิจกรรมครั้งต่อไป

สมลักษณ์ สุธอม (2521: 88-89) ได้วิจัยเรื่อง "โปรแกรมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร" กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ อาจารย์ภาษาไทย 77 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามสำหรับครู และแบบสอบถามสำหรับนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่ามัธยฐาน เลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า จุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรม คือ ให้ผู้เรียนมีความรู้ทักษะทางภาษาไทยดีขึ้น เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงออก ผู้ริเริ่มและดำเนินการจัดกิจกรรม คือ อาจารย์หมวดภาษาไทยร่วมกับนักเรียน กิจกรรมที่จัดเป็นส่วนใหญ่มักจะเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย ซึ่งมีประโยชน์ต่อนักเรียน ทำให้ได้รับประสบการณ์กว้างขวาง มีความรู้ภาษาไทยดีขึ้น ควรมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมครั้งต่อ ๆ ไป ผู้วิจัยได้เสนอโปรแกรมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย โดยแบ่งเป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนหลักภาษาไทย และวรรณคดี

สุวิทย์ โคตรธนู (2522: 111-1138) ได้วิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสนใจในกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิทยาศาสตร์" กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ ครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ 57 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ และโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 416 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามสำหรับนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่ามัธยฐาน เลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์กับความสนใจในกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิทยาศาสตร์ของนักเรียนโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนราษฎร์ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของนักเรียนสาธิตไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จรี สัมพิสุทธิ์ (2525: 61-63) ได้วิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบบางประการ ซึ่งไม่ใช่ความสามารถทางสติปัญญา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3" กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 395 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และแบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์

ระหว่างนักเรียนกับครอบครัว เจตคติของนักเรียนต่อการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ และ กิจกรรมนอกชั้นเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบบาง ประการ ซึ่งไม่ใช่ความสามารถทางสติปัญญา กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และ หาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ โดยให้ตัวพยากรณ์ในองค์ประกอบบางประการ ซึ่งไม่ใช่ ความสามารถทางสติปัญญา เป็นตัวพยากรณ์

ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบบางประการที่ไม่ใช่ความสามารถทางสติปัญญา มีตัว พยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 17 ตัว เรียงตามลำดับค่าสหสัมพันธ์สูงไปต่ำ ดังนี้ ขนาดของโรงเรียน การทำ แบบฝึกหัดแปลก ๆ ใหม่ ๆ นอกเหนือจากที่เรียนในห้องเรียน เพศของครูสอนวิชาคณิตศาสตร์ เจตคติของนักเรียนต่อวิชาคณิตศาสตร์ ประเภทของโรงเรียน การแข่งขันตอบปัญหาทาง คณิตศาสตร์ การสอบซ่อมวิชาคณิตศาสตร์ การศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด เกี่ยวกับคณิตศาสตร์ การทำอุปกรณ์การเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เจตคติของนักเรียนต่อครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ การอ่าน วารสารเกี่ยวกับคณิตศาสตร์ คะแนนรวมกิจกรรมนอกชั้นเรียน ความสัมพันธ์ของนักเรียนกับ ครอบครัว เจตคติของนักเรียนต่อการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ การอภิปรายปัญหาทางคณิตศาสตร์ กับเพื่อน การไปดูนิทรรศการทางคณิตศาสตร์นอกสถานที่ และสถิติการขาดเรียน ตัวพยากรณ์ ในองค์ประกอบบางประการซึ่งไม่ใช่ความสามารถทางสติปัญญาให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ได้ร้อยละ 58.41 ตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ คือ ขนาดของโรงเรียน การเข้าร่วมแข่งขันตอบปัญหาทางคณิตศาสตร์ การสอบซ่อมวิชาคณิตศาสตร์ เจตคติของนักเรียนต่อวิชาคณิตศาสตร์ และการทำอุปกรณ์การเรียนคณิตศาสตร์

สุฉี ชัชวาลกิจ (2526: 54-58) ได้วิจัยเรื่อง "โครงการเสนอเพื่อจัดกิจกรรม เสริมทักษะภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร" กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยม 44 คน ครูภาษาไทย 116 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 390 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ ภาษาไทย และแบบสอบถามสำหรับนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิม เลขคณิต

และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมในชั้นเรียนที่จัดมาก ได้แก่ การฟัง ครูหรือเพื่อนเล่าเรื่อง การทงรายงานของเพื่อน การพูดหน้าชั้น การอ่านแล้วตอบปัญหาจาก ตอนที่อ่าน การฝึกอ่านในใจและจับใจความสำคัญ การย่อความจากเรื่องที่ฟัง การฝึกอ่าน และฝึกเขียนคำยาก การถอดคำประพันธ์ และการทำรายงาน กิจกรรมนอกชั้นเรียนที่จัดมาก ได้แก่ การฟังอภิปราย ใ้ว่าที่ การฟังเพลง การอ่านและค้นคว้าความรู้จากห้องสมุด การประกวด แต่งบทร้อยแก้วและร้อยกรอง การประกวดการเท่กันคำขวัญ การแข่งกันสะกดคำยาก การแข่งกัน ค่อดีสุภาสิตคำพังเพย การสาธิตการอ่านร้อยแก้วและร้อยกรอง การอ่านทำนองเสนาะ และ การศึกษานอกสถานที่ ปัญหาในการจัดกิจกรรม คือ ปัญหาด้านเวลา สถานที่ อุปกรณ์ และ งบประมาณ

ณรงค์ กิจสนาโยธิน (2526: 67-76) ได้วิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่าง องค์ประกอบคัดสรร ซึ่งไม่ใช่ความสามารถทางเชาวน์ปัญญา กับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนวิชา สังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เขตการศึกษา 7" ตัวอย่างประชากร คือ นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนในเขตการศึกษา 7 จำนวน 414 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัย เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับองค์ประกอบคัดสรร และทดสอบตามผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนวิชา สังคมศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSSX และวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ แบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น ๆ ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบคัดสรร ซึ่งไม่ใช่ความสามารถทาง เชาวน์ปัญญาในการเรียนวิชาสังคมศึกษา ส่วนมากมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงค่าสหสัมพันธ์จากสูงไปต่ำ ดังนี้ ความรู้สึกกับการเรียนการสอน วิชาสังคมศึกษา ความรู้สึกของนักเรียนเกี่ยวกับครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา กิจกรรมนอกชั้นเรียน การติดตามข่าวเหตุการณ์สำคัญทางโทรทัศน์ การติดตามข่าวเหตุการณ์สำคัญทางวิทยุ ระดับการ ศึกษาของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครอบครัว การอภิปราย ปัญหาวิชาสังคมศึกษากับเพื่อน ๆ การประชุมกิจกรรมของโรงเรียน รายได้ของครอบครัว ความ รู้สึกของนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาสังคมศึกษา การติดตามข่าว เหตุการณ์สำคัญทางหนังสือพิมพ์ การซักถามปัญหาทางวิชาสังคมศึกษากับครูผู้สอน การฟังปาฐกถา ใ้ว่าที่ อภิปรายตามสถานที่ ต่าง ๆ การหาความรู้ตามสถานที่ต่าง ๆ การฟังวิทยากรที่โรงเรียน เชิญมาให้ความรู้ การทำ แบบฝึกหัดวิชาสังคมศึกษา นอกเหนือจากที่เรียนในชั้นเรียน การชมภาพยนตร์และภาพนิ่งเกี่ยวกับ วิชาสังคมศึกษา และการทำอุปกรณ์การเรียนวิชาสังคมศึกษา

สุนันทา ตันตวิณิชย์ (2526: 63-68) ได้วิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างความสนใจในกิจกรรม เสริมหลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตการศึกษา 1" กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 600 คน จากโรงเรียนในเขตการศึกษา 1 จำนวน 5 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามสำหรับนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิม เลขคณิตค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความสนใจในกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์กับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เมื่อแยกทีละระดับชั้นของแต่ละโรงเรียน ปรากฏว่ามีนักเรียนบางระดับชั้นและบางโรงเรียน ที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความสนใจในกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์ กับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สุวิมล ไชยวงศ์ (2531: 92-150) ได้วิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูภาษาไทยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการอ่านแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 9" กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ ครูที่สอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 9 จำนวน 212 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามสำหรับครูภาษาไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิม เลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการอ่านในชั้นเรียนที่จัดมาก ได้แก่ การอ่านออกเสียงถูกต้อง และเพื่อสรุปใจความสำคัญ โดยมีครูและนักเรียนร่วมกันวางแผนดำเนินงาน ส่วนกิจกรรมการอ่านนอกชั้นเรียนที่จัดมาก ได้แก่ กิจกรรมประเภทประกวดแข่งขัน ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการอ่านในชั้นเรียน คือ จำนวนชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ไม่เหมาะสม ครูมีจำนวนชั่วโมงสอนมาก นักเรียนมีปัญหาในด้านการอ่านออกเสียง ส่วนปัญหาและอุปสรรคที่พบในการจัดกิจกรรมนอกชั้นเรียน คือ ปัญหาด้านการดำเนินการ ขาดการประชุมชี้แจง ปัญหาเรื่องการแบ่งงาน รวมทั้งปัญหาในด้านเทคนิคการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจ ขาดงบประมาณและเวลาในการจัดกิจกรรม

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศพบว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความสำคัญและจำเป็นยิ่งต่อการเรียนการสอน นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูง การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจึงช่วยพัฒนาความรู้ความสามารถให้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดี

งานวิจัยต่างประเทศ

วิลเลียม ชาร์ลส ดีฟี่ (William Charles Defee 1978: 3499A - 3500A)

ได้วิจัยเกี่ยวกับ โปรแกรมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรัฐโอกลาโฮมา กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นครูใหญ่ จำนวน 132 คน ครูผู้สอน จำนวน 192 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 199 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามสำหรับครูใหญ่ แบบสอบถามสำหรับครูใหญ่-ครู และแบบสอบถามสำหรับนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ ค่าที (t-test) และค่าซี (z-test) ผลการวิจัยพบว่า

1. โรงเรียนขนาดใหญ่มีการสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก
2. อาจารย์ที่ปรึกษากลุ่มกิจกรรมไม่ได้รับการเตรียมตัวอย่างเพียงพอ และไม่ทราบกระบวนการประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร
2. ครูใหญ่ และครูมีความพอใจต่อโปรแกรมกิจกรรมเสริมหลักสูตรมากกว่านักเรียน มักประสบปัญหาในด้าน การไม่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักเรียน การไม่สับเปลี่ยนตำแหน่งประธานนักเรียน สถานักเรียนประสบความล้มเหลว ปัญหาเรื่องรื้อรับ-ส่ง ความขัดแย้งเกี่ยวกับการจัดตารางเวลา และปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายส่วนตัวในการเข้าร่วมกิจกรรม
4. ครูใหญ่ประเมินโปรแกรมกิจกรรมเสริมหลักสูตรมากกว่านักเรียน แต่ไม่ค่อยเอาใจใส่การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเท่าที่ควร
5. ครูใหญ่ประเมินการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐโอกลาโฮมาไปในทางบวก อย่างไรก็ตาม ครูใหญ่กล่าวว่า การบริการต่าง ๆ ของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐโอกลาโฮมา ที่จัดหาให้กับโรงเรียนในท้องถิ่นควรมีมากขึ้น นอกจากนี้ กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐโอกลาโฮมา ควรจัดให้มีแนวทางในการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้กับโรงเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ

ลาร์รี คาร์เนล ซัลตัน (Larry Danell Sulton 1983: 1413A) ได้วิจัย

เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนเอกชน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามสำหรับนักเรียนและแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ในการเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะดีขึ้น หากจะได้มีการเปลี่ยนให้กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีเนื้อหาทางด้านวิชาการมากขึ้น

2. ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร อาจจะใช้เป็นเครื่องมือที่จะช่วยทำให้พื้นฐานความรู้และความเจริญเติบโตของนักเรียนดีขึ้น

3. ควรจะศึกษาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่อไป โดยให้มีวงกว้างกว่าที่ได้ทำอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวกับประสบการณ์นอกโรงเรียน

เอ็ดเวิร์ด อาร์เธอร์ แพริช (Edward Arther Parish 1984: 319A) ได้วิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนเกรด 8 จำนวน 501 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 7 โรงเรียน ในรัฐเท็กซัส เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามสำหรับนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ทดสอบความมีนัยสำคัญ โดยการหาค่าไคสแควร์ หาค่าสหสัมพันธ์ และทดสอบความมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยการหาค่าซี (z-test) ผลการวิจัยพบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีความสัมพันธ์กับความสูงของคะแนนเฉลี่ยและความก้าวหน้าในการศึกษาของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ และพบว่าความสัมพันธ์นั้นขึ้นอยู่กับ เพศ ชชาติพันธ์ สถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมของครอบครัว และระดับสติปัญญา

โทมัส ดี แคลสเทิล (Thomas D. Castle 1986: 1940A) ได้วิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรกับระดับสติปัญญา ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน การเข้าเรียน และความมีวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในตะวันตกกลาง กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนที่จะจบการศึกษา จำนวน 347 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามสำหรับนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าสหสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญ และพบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับระดับสติปัญญา การเข้าเรียน และความมีวินัยของนักเรียน และพบว่านักเรียนหญิงเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรมากกว่านักเรียนชาย ซึ่งมีผลทำให้ระดับคะแนนสูงขึ้น ส่วนนักเรียนชายมีการเข้าเรียนเพิ่มขึ้นและมีปัญหาทางด้านวินัยน้อยลง

จากการศึกษาวิจัยต่างประเทศพบว่า กิจกรรม เสริมหลักสูตรที่จัดขึ้นก่อให้เกิด
ประสบการณ์ตรงแก่นักเรียน เป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถและส่งเสริมความเจริญงอกงาม
ในด้านต่าง ๆ ให้กับนักเรียน นักเรียนสามารถนำประสบการณ์ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรม
เสริมหลักสูตรไปปรับปรุงและพัฒนาความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการของตนเองให้ดียิ่งขึ้น